

1

เลยบ่ายสองโมงมาเล็กน้อย ทุกอย่างน่าจะเป็นไปตามคาดหมาย การถ่ายภาพที่เจ้าบ่าวเจ้าสาวคู่นี้จะสำเร็จในอีกสี่สิบนาทีข้างหน้า ตอนนี้เป็นกรถ่ายเครื่องแต่งกายชุดไทยประยุกต์ ชุดสุดท้ายจะเป็นชุดไปรเวตตามเคย ปีลันธน์ถอยฉากออกมาจากคู่แต่งงาน ยกมือขวาขึ้น พลางบอกให้พวกเขา ยืนหนึ่งในท่านั้น เมื่อหญิงสาวถอยพ้นออกมาแล้ว ช่างภาพหนุ่มก็นับหนึ่ง... สอง...สาม แล้วกดชัตเตอร์

“ชุดไทยถ่ายอีกสักสามสี่ทำก็พอแล้วนะคะ คุณเคลส” หญิงสาวพูดกับช่างภาพ เธอเป็นช่างแต่งหน้าของสตูดิโอแห่งนี้แบบกึ่งประจำกึ่งฟรีแลนซ์ คือทางสตูดิโอจะจ่ายเงินเดือนให้เธอเดือนละหกพันบาท เธอไม่ต้องเข้าสตูดิโอ ยกเว้นวันที่มีการถ่ายภาพ และหากมีการแต่งหน้าในวันแต่งงานที่สถานที่จัดเลี้ยงไม่ว่าที่บ้านหรือโรงแรม สตูดิโอต้องจ่ายให้เธอครึ่งละสามพันห้าร้อยบาท ในขณะที่เดือนไหนเธอมีงานพิเศษ คือสามารถรับงานเองได้ด้วยเช่นกัน แต่ต้องไม่ตรงกับงานของสตูดิโอ สองสามเดือนที่ผ่านมา ทางสตูดิโอยังไม่มีผู้ช่วยช่างภาพ

ทั้งที่ติดป้ายประกาศรับสมัครนานแล้ว ดังนั้นเธอจึงต้องช่วยทำหน้าที่นี้ไป
ระยะหนึ่งก่อน

หญิงสาวรับรู้ถึงแรงสั่นสะเทือนตรงหน้าขา ก่อนโทรศัพท์มือถือที่ซุกไว้ใน
กระเป๋าหน้าของกางเกงยีนจะกรีดเสียงเรียก เธอล้วงมันออกมาอย่างรวดเร็ว
มองหน้าจออย่างเคยชิน หากเป็นเบอร์ไม่สำคัญ เธอจะไม่รับสายในขณะที่
ทำงานอยู่

“พ่อ มีอะไรหรือคะ” เธอพูดกับคนที่โทรมาด้วยน้ำเสียงแผ่วเบา ไม่
อยากให้เสียงรบกวนคนอื่น

“แม่ไม่สบาย นี่พ่อพาแม่มาหาหมอที่โรงพยาบาล” บิดาของเธอบอก

“แม่เป็นอะไรมากมัย พ่อ” เธอถามอย่างรวบรัด พลังโบทมือถือให้ช่างภาพ
ทำงานต่อไปอย่างเกรงใจ

“แม่ปวดท้อง หมอที่โรงพยาบาลวินิจฉัยส่งตัวมาที่โรงพยาบาลแพร่แล้ว”

บิลันธนน์ไม่ได้คิดอะไรมาก ไม่ได้วิตกเลยว่าอาการของมารดาจะรุนแรง
แค่ไหน เธอจึงพูดตัดบทกับบิดาว่า “พ่อคะ นื่องยังอยู่นะคะ ตอนนี้น้ำกำลัง
ถ่ายรูปอยู่ เดี๋ยวสักไม่เกินสองชั่วโมง นื่องจะโทรไปหาพ่อนะ”

“ได้ ๆ”

พ่อเฒ่าต่างไม่ได้ยินเสียงเรียกของโทรศัพท์มือถือ ตรงระเบียบหลังของ
ตึกผู้ป่วยระงมไปด้วยเสียงพูดคุยของญาติผู้ป่วย กว่าที่จะได้ยินเสียงเรียกของ
โทรศัพท์มือถือและคิดจะรับสายนั้น ลูกสาวของแกก็วางหูไปเสียก่อนแล้ว

พ่อเฒ่าต่างทำใจเย็น ไม่คิดจะโทรกลับไป เนื่องจากคิดว่าถึงอย่างไรอีก
ไม่ถึงห้านาทีข้างหน้าลูกสาวก็ต้องต่อสายมาใหม่

“พ่อ แม่เป็นไงบ้างล่ะ” บิลันธนน์ถาม เสียงสนทนารอบกายของพ่อเฒ่า
ต่างแทรกเข้ามาในสาย หญิงสาวสงสัยจึงถามว่า “นี่พ่ออยู่ข้างเตียงแม่หรือเปล่า”

“ไม่ ๆ พ่อมานั่งคุยกับเพื่อนตรงระเบียบหลังนี่”

“เจอคนรู้จักหรือ”

“เปล้า คนที่เขามาเฝ้าฉันนะ”

“แล้วแม่เป็นไงบ้างพ่อ” หญิงสาวเข้าประเด็น

“หมอบอกว่าจะผ่าตัดด่วน แต่ตอนนี้อร่อยห้องผ่าตัดว่างก่อน อาจได้ผ่าตัดตอนหัวค่ำ” พ่อเฒ่าตางเล่า

หญิงสาวกังขา มารดาของเธออาการหนักถึงกับต้องผ่าตัดด่วนเขียวหรือ “พ่อบอกว่าแม่ปวดท้อง แม่เป็นโรคอะไรหรือ”

“หมอว่าเป็นโรคกระเพาะ เป็นแผลรุนแรงด้วย ทางโรงพยาบาลวังขึ้นเลย ต้องส่งตัวมาที่โรงพยาบาลแพะ”

หญิงสาวเข้าใจเรื่องราว แต่ไม่วายเป็นห่วงมารดา เธอรู้นิสัยของนางดี นางเป็นคนวิตกกังวล ป่วยไข้อะไรนิดอะไรหน่อยก็จะกังวล ครั้งนี้เธออยากปลอบใจนาง จึงบอกบิดาว่าเธออยากพูดคุยกับนางสักหน่อย

“คอยเดี๋ยวนะ” พ่อเฒ่าตางบอก พลังลุกจากที่นั่ง ถือโหรศพที่มีมือถือตรงไปที่เตียงผู้ป่วย

“เฮ้า ปิ่นจะพูดด้วยเก” พ่อเฒ่าตางบอกแม่เฒ่าเรือ

“ฮัลโหล น้อง” แม่เฒ่าเรือกล่าวกับลูกสาวด้วยเสียงใส ทำให้หญิงสาวเบาใจได้ระดับหนึ่ง อย่างนี้ไม่จัดว่าอาการรุนแรง

“แม่ ไม่ต้องกลัวนะ หมอเขาจะผ่าตัดให้ตอนหัวค่ำ แม่ไม่ต้องเครียดนะคะ ผ่าตัดแล้วก็หาย นอนพักฟื้นที่โรงพยาบาลไม่กี่วันก็กลับบ้านได้” บิลันรณพยายามอธิบายเพื่อสร้างขวัญกำลังใจให้กับมารดา

“เออๆ ไม่ต้องห่วงแม่หรอก” นางรับคำลูกสาว

“แม่ ถ้าหมอว่าไง แม่ก็ไม่ต้องไปแย่งหรือขัดเขานะ ให้หมอเขารักษาไปตามอาการ ไม่ต้องกลัวนะคะแม่” เธอย้ำ เพราะไม่แน่ใจว่านางจะสลัดความหวาดกลัวทิ้งไปได้ตามที่รับปากหรือไม่

“แม่ อีกสองสามวัน น้องจะไปเยี่ยมที่โรงพยาบาลนะจ๊ะ ช่วงนี้ยังไม่ว่าง” เธอบอก แม่เฒ่าเรือก็เข้าใจดี

ทำโม่งเย็นวันนั้น อุซุซึมอเตอร์ไซค์ซ็อบเปอร์มารับหญิงสาว เขารับส่งภรรยาเช่นนี้สม่ำเสมอ บางวันเขาใช้มอเตอร์ไซค์ บางวันใช้รถกระบะ แล้วแต่ความเหมาะสม พวกเขาจะยึดหลักของการประหยัดเป็นที่ตั้ง ความจริงปิลันธน์พอจะขับรถยนต์ได้บ้าง แต่ไม่ชำนาญ บวกกับอุปนิสัยไม่ชอบการขับรถ จึงไม่จริงจังกับมัน แต่คิดว่าหากเกิดเหตุการณ์จำเป็นหรือภาวะคับขันขึ้น เธอก็ใช้รถยนต์ได้

อุซุตามใจภรรยา เขาไม่ได้ยุ่งจนไม่มีเวลาให้เธอ ที่จริงเขามีเวลาเหลือเพื่อคอยบริการหรืออำนวยความสะดวกเธอ และทั้งหมดนั้นเขาเต็มใจอย่างยิ่ง

“พ่อโทรมาบอกว่าแม่เข้าโรงพยาบาล” ปิลันธน์เปรยกับสามีขณะนั่งซ้อนมอเตอร์ไซค์กลับบ้าน

อุซุเอี้ยวคอหันมาถามแข่งกับสายลม “แม่เป็นอะไร”

ปิลันธน์อธิบายเรื่องราวคร่าว ๆ อุซุไม่ค่อยสบายใจ แม่ยายของเขาอายุเจ็ดสิบสี่ปีแล้ว การผ่าตัดสำหรับคนอายุปูนนี้จะมีผลร้ายแรงหรือไม่ เขาไม่แน่ใจ แต่ที่แน่ ๆ หากเลี้ยงได้ก็ควรเลี้ยง แต่จากที่ภรรยาเล่าให้ฟัง โรคกระเพาะอาหารหากไม่ถึงขั้นรุนแรงแล้ว หมอจะไม่ผ่าตัดด่วนขนาดนั้น กรณีนี้จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ เขากวนในใจ ขอให้การผ่าตัดในครั้งนี้เป็นไปอย่างปลอดภัย

“ส่งสารแม่นะ” หญิงสาวพูดแข่งกับเสียงลม

“โรคกระเพาะไม่ร้ายแรงหรอก” อุซุพูด เขาพูดความจริงเพียงด้านเดียวจริงอยู่ โรคกระเพาะไม่ใช่โรคร้ายแรง แต่อาการของผู้ป่วยถึงขนาดต้องผ่าตัดด่วนอย่างนั้น มันก็น่าคิด แต่เขาไม่กล่าวประเด็นนี้ เพราะไม่อยากสร้างความทุกข์ใจให้ภรรยา

ราวสามทุ่ม ปิลันธน์โทรศัพท์หาพ่อเฒ่าตางอีกครั้ง หนนี้เหมือนครั้งที่แล้ว พ่อเฒ่าตางรับสายช้าไม่เปลี่ยนแปลง

“พ่อคะ แม่เข้าห้องผ่าตัดแล้วยัง” เธอถาม

“นี่เจ้าหน้าที่กำลังเซ็นแม่เข้าห้องผ่าตัดอยู่” แกตอบ

“พ่อช่วยพูดปลอบแม่ด้วยนะว่า อย่ากลัว พ่อบอกแม่นะ ไม่งั้นแม่เครียดตายเลย” เธอแน่ใจ แม่จะปลุกปลอบขวัญให้กำลังใจนางไปแล้วในช่วงบ้ายก็ตาม

“ได้ๆ ไม่ต้องห่วง” พ่อเฉ่าตางรับปากลูกสาว

“พ่อ ช่วงนี้พ่อดูแลแม่ไปก่อนนะคะ ช่วงนี้น้องมีถ่ายรูปทุกวัน วันนี้น้องอะไรหน้า...อ้อ วันอังคาร พรุ่งนี้ก็พุธ” เธอนับนิ้ว “พฤหัสบดี...ศุกร์ วันเสาร์โน่นละน้องถึงจะว่าง ถ้าแม่ยังต้องนอนพักที่โรงพยาบาล วันเสาร์หรือวันอาทิตย์น้องจะไปเยี่ยมแม่ที่โรงพยาบาล พ่อ...พ่อต้องอดทนหน่อยนะ”

“ไม่เป็นไร พ่ออยู่ที่นี่ไม่ได้ลำบากอะไร” พ่อเฉ่าตางพูด “แต่ก็ห่วงบ้านเหมือนกัน ไม่มีใครดูแล”

“ตอนออกมาเปิดบ้านเปิดช่องเรียบร้อยแล้วไม่ใช่หรือ” เธอถามอย่างสงสัย

“ปิดประตูหน้าต่างแล้ว”

“ถ้างั้นก็ไม่ต้องห่วงอะไรแล้ว คอยน้องไปโรงพยาบาลก่อน พ่อค่อยกลับบ้าน เออ พ่อคะ ช่วงนี้น้องจะเปิดมือถือไว้ตลอดคืนนะ มีอะไรเร่งด่วนก็โทรมาได้นะจ๊ะ” หญิงสาวกล่าวทิ้งท้ายไว้อย่างรัดกุม ในยามปกติเธอจะตั้งเวลาเปิดปิดเครื่องมือสื่อสารขึ้นนี้ไว้อัตโนมัติ ปิดตอนสามทุ่มและจะเปิดอีกครั้งตอนเจ็ดโมงเช้าของวันรุ่งขึ้น

2

คืนนี้ปีลันธน์เริ่มสวดมนต์ช้ากว่าปกติ มัวแต่ถามไถ่ความเป็นไปของมารดาจากบิดาเนิ่นนาน ธรรมดาทุกคืนเธอจะสวดมนต์ราวสองทุ่มเศษอย่างช้าสุดก็ไม่เกินสามทุ่ม หลังจากนั้นก็เข้านอน

ปีลันธน์มองนาฬิกา ขณะนี้สี่ทุ่มห้านาที เธอเริ่มสวดมนต์ ใช้เวลาในการสวดประมาณยี่สิบนาที เก็บหนังสือสวดมนต์ไว้ที่เดิมเพื่อให้หยิบฉวยได้ง่ายในคราวถัดไป หยิบที่รองน้ำกรวดที่กรวดแล้ว ก้าวออกไปนอกบ้าน ค่อยบรรจงเทน้ำใต้โคนต้นขนุน

“พี่คมสวดมนต์แล้วยัง” เธอถาม อุซูนั่งอยู่หน้าคอมพิวเตอร์ กำลังใช้ความคิดอย่างหนัก นวนิยายเรื่องใหม่ของเขายังไม่คืบหน้าไปถึงไหนเลย เขาไม่ค่อยถูกใจสักเท่าใดนัก ตลอดสามวันมานี้ เขียนไม่ออก บรรยายซัดๆ ไม่รู้ว่าจินตนาการหดหายไปสู่อะไรหมด อยากไล่ไขว่คว้ากลับมาเป็นของตนอีกครั้ง แต่กระนั้นก็ต้องฝืนความรู้สึกตีบตัน นั่งทนหน้าคอมพิวเตอร์ทุกวัน อักษรที่ไหลผ่านปลายนิ้วมืออวบสั้นของเขาจึงออกมาได้เพียงนิดเดียว

“ว่าจะงดสักวัน” อุซุบอภรรยา โดยไม่หันมามองเธอเลย

“พี่คะนี่” หญิงสาวขมวดคิ้ว ทำหน้าดูใส่แผ่นหลังสามี “เมื่อวานถึงดมาวันนี้ถึงดอีก หลายวันแล้วนะ”

หญิงสาวเป็นคนเคร่งครัดในเรื่องสวดมนต์ภาวนา ขณะเดียวกันก็ศึกษาหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าควบคู่ไปด้วย เธออยากให้มีสามีจริงจังเหมือนตน อุซุไม่ขัดครึททา ออกมาให้เธอสบายใจ เขาจึงปฏิบัติธรรมตามที่เธอปรารภรณา แต่ก็หยาบยานข้างในบางขณะ

“ไม่รู้ลละ ก่อนนอนให้ว้พระสวดมนต์เสียนะคืนนี้” เธอว่า

ปิลันธน์มองนาฬิกา ขณะนั้นสี่ทุ่มครึ่งแล้ว

“เอ...ทำไมสมันต์กลับมาช้าจังคืนนี้”

“อย่าไปห่วงมันเลย เด็กหนุ่มก็อย่างนี้แหละ” อุซุพูดอย่างเข้าใจเองแท้ในวัยของคน

ไม่ถึงสิบนาทึ สมันต์ เด็กหนุ่มอายุยี่สิบปีขี่มอเตอร์ไซด์เข้ามาจอดภายในบ้าน ปิลันธน์ซึ่งเข้านอนแล้วแต่ยังไม่หลับ ลูกขึ้นจากเตียง ก้าวออกมาจากห้องนอน

“ทำไมกลับช้า หา” เธอถามเขาด้วยความเป็นห่วงแถมกวดขัน

สมันต์ปิดเส้นผมที่หยิกหย็องและยุ่งเหยิงให้เข้าทรง ผมของเขามันแผลล็บเลื้อผ้าและเนื้อตัวเหม็นอวลด้วยกลิ่นน้ำมันรถ

“เคลียร์เงินช้า เลยกลับดึก” เขาตอบ โใบหน้ายุ่ง กะพริบตาถี่ ลักษณะสองอย่างนี้เป็นบุคลิกส่วนตัวของเขา

หญิงสาวย่นจมูกเพราะทนเหม็นกลิ่นน้ำมันไม่ได้ “ถอดเสื้อไปแช่ฟงซักฟอกเลยนะ แล้วอาบน้ำ สระผมให้เรียบร้อยด้วย”

สมันต์เฉยชา ไม่กระตือรือร้นจะทำตามคำพูดของหญิงสาว ร่างกายเขาอ่อนเพลีย ต้องการนั่งพักเหนื่อยก่อนสักครู่

“เออ วันนีไปโทรมาหาอาป็น ยาเข้าโรงพยาบาลนะ ตอนนีเข้าห้องผ่าตัด

ไปแล้ว”

สมันต์เงยหน้าขึ้น ชมวดคิ้ว แล้วถามว่า “ยาเป็นอะไรถึงต้องผ่าตัด”

“โรคกระเพาะ รักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลแพร์โน่น”

เด็กหนุ่มสนใจแค่นั้น ความเหนื่อยล้าจากการทำงานกระชากความสดชื่นให้เหือดหายไปจากตัวเขาหมดสิ้น อะไรนอกเหนือจากความรู้สึกทางกายของตนเขาไม่ใคร่ใส่ใจแล้ว บิลันธน์เห็นอาการอ่อนเพลียของหลานชาย จึงตักเตือนว่า “ทำงานมากไม่ต้องหักโหมทำถึงสิบชั่วโมงก็ได้ เอาเรื่องสุขภาพเป็นหลักดีกว่า เรื่องเงินไม่ค่อยสำคัญเท่าไร”

เด็กหนุ่มปรี๊ดตามองอาสว “ไม่เป็นไร ผมทนได้” เขาพูดออกไปไม่ค่อยตรงกับข้อเท็จจริง เขายอมรับกับตัวเองว่า บางวันแสนเหนื่อย แต่อยากได้เงินเป็นที่สุด บิมน้ำมันเปิดโอกาสให้นักศึกษาปีหนึ่งอย่างเขาได้ทำงานในช่วงมหาวิทยาลัยปิดเทอม เขาก็ดีใจเหลือล้นแล้ว ตอนปิดเทอมเขาเดินทางจากลำปางมาเชียงใหม่ เขาเรียนหนังสืออยู่ที่ลำปาง แต่ต้องการมาหางานทำที่เชียงใหม่ เขามีความรู้เชิงดนตรีไทย ดีซิมได้ไพเราะเพราะพริ้ง เขาไปสมัครงานอยู่สองสามที่ ทั้งในคุ้มขันโตกต่าง ๆ ทั้งในโรงแรมระดับสามสี่ดาว แต่ทั้งหมดพากันปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า พวกเขาต้องการนักดนตรีผู้หญิง ไม่อยากได้ผู้ชาย

มีอยู่แห่งหนึ่งรับปากกับเขาว่า หากนักดนตรีของที่นี่ว่างจะเรียกเขาไปเล่นแทน แต่ผ่านไปหนึ่งสัปดาห์ ทุกสิ่งยังคงเงียบเชียบ จนกระทั่งอุซุ อาเชยของเขาไม่อาจนั่งนอนใจได้แล้ว จึงสอบถามบิมน้ำมันแห่งหนึ่งใกล้บ้านว่า มีนักศึกษาคนหนึ่งต้องการหารายได้พิเศษในช่วงปิดเทอม จะเปิดโอกาสให้ไหม ในที่สุดสมันต์ก็ได้งานที่บิมน้ำมันแห่งนั้น ได้รับค่าจ้างเป็นรายวัน วันละสี่ร้อยยี่สิบบาท ต่อการทำงานสิบห้าชั่วโมง

ด้วยกระหายอยากได้เงินก้อนใหญ่ เขามีเวลาทำงานสองเดือนกับหนึ่งสัปดาห์ ตั้งความหวังว่าจะเอาเงินที่ได้มาไปซื้อโน้ตบุ๊กคอมพิวเตอร์สักเครื่อง เขาเรียนภาควิชาดนตรีสากลที่มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง กำลังขึ้นปีสอง แต่เดิม

เรียนเครื่องสายดนตรีไทยที่วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่ตั้งแต่ชั้น ปวช.1 ถึง ปวช.3 ทว่าด้วยความหัวรั้นไม่ยอมเชื่อฟังอาสาสาวกับอาเขย ซึ่งเขาเข้ามาอยู่ในอุปการะของคนทั้งสองตลอดเวลาสามปีเต็ม จึงตัดสินใจหันเหชีวิตไปเรียนดนตรีสากลที่ลำปาง ไม่ฟังเสียงทัดทานซึ่งเต็มไปด้วยเหตุผลของอาทั้งสอง

เมื่อเข้าเรียนที่ลำปางแล้ว อาจารย์ที่นั่นยังประหลาดใจ อาจารย์คนนั้นซึ่งจบการศึกษาจากวิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่ให้ข้อคิดเตือนสติว่า เขาควรจะเรียนหนังสือต่อที่วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่ เพราะที่นั่นมีการสอนอย่างเข้มข้น นักศึกษาที่จบจากที่นั่นเป็นที่ยอมรับในสังคม แตกต่างจากที่ลำปาง แต่สมันต์ก็ปฏิเสธคำแนะนำของอาจารย์คนนั้นไป และเมื่ออาจารย์คนเดิมทราบว่ สมันต์เรียนดนตรีไทยเครื่องสายมาสามปีเต็ม จึงเสนอแนะให้เด็กหนุ่มโอนการศึกษาไปเรียนที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่นั่นมีภาควิชาดนตรีไทยซึ่งที่ลำปางไม่มี แต่สมันต์ก็ปฏิเสธเขาเป็นคำรบที่สอง เรื่องนี้อุซุกกับปิลันธน์ก็ทราบ

“เห็นใหม่ อาพูดไว้ไม่มีผิด” อุซุกกล่าว พยายามชักจูงให้สมันต์กลับมาเรียนที่วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่อีกครั้ง แม้เรียนล่าช้าไปหนึ่งปีก็ไม่เป็นไร มีนักศึกษาหลายคนเป็นอย่างนั้นในแต่ละปีที่ผ่านมา ทว่าความมุ่งมั่นของเขา กลับไม่ได้รับการสนองตอบจากหลานชาย แรก ๆ สมันต์รับปากกับเขาและปิลันธน์ว่าจะกลับมาเรียนที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ เขาจะทำเพื่อเอาใจอาสาและอาเขย คำพูดของสมันต์ยังความภาคภูมิใจมาให้อุซุกกับปิลันธน์ยิ่งนัก แต่สุดท้ายเขาหักหลังคนทั้งสอง โดยไปพูดกับเพื่อนเก่าที่เรียนหนังสือมาด้วยในช่วง ปวช.1 ถึง ปวช.3 คนที่ตอนนี้เป็นนักศึกษาอยู่ที่วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่แล้ว “ข้าไม่ไปหรอก ยุ่งยากจะตาย เรื่องขึ้นตอนสมัครเข้าเรียนนี้ เรียนที่ลำปางนี่แหละ ข้าชอบ”

อุซุกกับปิลันธน์มารู้เรื่องนี้จากปากเพื่อนของสมันต์ก็สายเกินแก้แล้ว เมื่อหมดเขตวันรับสมัครก็เปล่าประโยชน์ที่จะผลัดดัน คนทั้งสองขมขื่นใจที่หลานชายทรยศ ต่อหน้าปากหวาน ลับหลังทำตัวอีกอย่าง นิสัยอย่างนี้ใช้ไม่ได้ อาทั้งสอง

ชมความรู้สึกนั้นไว้ ไม่มีความหมายที่จะมาถกเถียงกับเขาในขณะนี้

“อาบน้ำชำระ” หญิงสาวล้าง เธอกำลังจะไปห้องนอนแล้ว ว่างสุด ๆ พຽຽນนี้ ต้องไปทำงานอีก

“พีคมอย่างอนตึกมากนะคะ” เธอพูดด้วยความเป็นห่วงสามี ไม่อยาก ใ้เขาโหมงานหนักขนาดนี้ แม้งานของเขาจะเป็นงานที่ไม่เปลืองแรงกายก็ตาม แต่ต้องใช้สมองขบคิดอย่างหนัก ซึ่งน่าจะหนักหนาสาหัสกว่าใช้แรงกายเป็น ใ้ไหน ๆ

“ไม่ตึกหรอก แต่ถึงยังไงก็ไม่ต้องห่วงนะ พຽຽນนี้ตื่นเข้าได้อยู่แล้ว” อุซุพูด เขาเป็นคนอนตึก แต่ตื่นเข้าได้เสมอ การอนตึกไม่มีผลกระทบต่อเขาเลย เขา ซึมอเตอร์ไซค์ซีบเปอร์ไปส่งภรรยาทำงานได้อย่างสบาย ๆ

ก่อนเที่ยงคืนสักห้านาที สายตาอุซุเมื่อยล้า เขียนนวนิยายไปได้บทกว่า ๆ ตอนแรกตั้งใจไว้ว่าจะให้จบบท แต่รู้สึกว่าการเดินทางมาของตัวอักษรช่างฝืดฝืน แล้ว เขาเลยปิดคอมพิวเตอร์ คิดว่าพຽຽນนี้ค่อยเริ่มต้นใหม่ เขารับปากกับภรรยา ตอนหัวค่ำแล้วว่า จะสวดมนต์ จึงเข้าไปในห้องพระ ใช้เวลาเพียงสิบห้านาทีเท่านั้น เหตุที่ใช้เวลาน้อยกว่าภรรยาก็เพราะบทสวดของเขาสั้นกว่า จากนั้นเขาก็นั่งสมาธิ อีกสิบนาที

อุซุออกมาจากห้องพระ เดินผ่านห้องนอนของสมันต์ซึ่งเปิดอ้าอยู่ เด็กหนุ่มนั่งอยู่บนพุก กำลังเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตในโทรศัพท์มือถือของตนเอง เขาสนทนากับเพื่อนบางคนทางโซเชียลเน็ตเวิร์ก

“ตึกแล้วนะ สมันต์ พຽຽນนี้ต้องตื่นตีห้าไม่ใช่เหรอ” อุซุถาม ห่วงใยหลาน เด็กหนุ่มมีเวลานอนแค่ห้าชั่วโมงนิด ๆ จากนั้นต้องตื่นเช้าตรู่เพื่อเข้างานให้ทัน เวลาหกโมงเช้า

คนเป็นหลานไม่ตอบว่าอะไร สายตายังจับจ้องเฟซบุ๊กบนหน้าจอโทรศัพท์มือถือต่อ อุซุไม่อยากพูดมาก ความ เห็นว่าเขาโตเป็นผู้ใหญ่แล้ว เป็นวัยที่ รับผิดชอบทุกสิ่งได้เองโดยไม่จำเป็นต้องให้ใครตักเตือน แต่กระนั้นก็อดคิดไม่

ได้ว่าหลานชายคนนี้ไม่รู้จักเวล่ำเวลาเสียเลย

อุซูน่าน้ำที่กรวดแล้วไปรินรดที่โคนต้นขนุน อากาศนอกบ้านเย็นสดชื่น
 แหงนหน้ามองท้องฟ้าสีดำนสนิท คืนนี้พระจันทร์เป็นเศษเสี้ยวเล็ก ๆ เนื่องจาก
 เป็นคืนข้างแรม ดวงดาวสีเงินพร่างพราวเต็มแผ่นนภามืดมิด รู้สึกอึดอัดหัวใจ
 อย่างประหลาด แทบทุกค่ำคืนก่อนเข้านอน เขาจะเดินออกมานอกบ้านเพื่อ
 สัมผัสบรรยากาศของรัตติกาล

ขณะที่อุซูน่านั่งอยู่กลางแสงจันทร์ฉาย ก็ได้ยินเพลง *เงาดวงจันทร์* ของ
 อาร์ักษ์ อาภาภาศ ลอยมาจากที่ใดสักแห่ง

ฉันเดินทางตามเส้นทางของดวงจันทร์

ตามเส้นทางของดวงจันทร์

ประสพหรือพลาดหวังตามแต่เงาของท่าน

ตามแต่เงาของท่าน

อุซูน่านั่งยิ้ม...เขายิ้มรับบทเพลงนั้นอย่างชื่นใจ

3

หกโมงยี่สิบนาทีของวันรุ่งขึ้น ปีลันรน์ตื่นนอนแล้วไปเปิดกรงแมวเป็นอันดับแรก กรงแมวนี้อยู่ในโรงเรือนข้างบ้าน แมวทั้งเจ็ดตัวในกรงเดินออกไปเวียนมา ส่งเสียงร้องเหมียว ๆ รอคอยอยู่แล้ว ทั้งเจ็ดตัวแยกขังอยู่ในกรงสามกรง ส่วนแมวที่เหลืออีกสามตัวถูกปล่อยให้นอนนอกกรง เบ็ดเสร็จเธอมีแมวที่เลี้ยงไว้สิบตัว แมวทั้งหมดนี้มีอายุไม่ต่ำกว่าเจ็ดปี จะมีเพียงสองตัวเท่านั้นที่มีอายุเพียงสามปี และตัวสุดท้ายอายุเพียงหนึ่งปี

ทันทีที่ประตูกรงเปิดออก แมวทั้งหมดก็วิ่งออกมาจากกรงอย่างกระตือรือร้น พวกมันวิ่งไปยังลานหญ้าทันที ทะเล็มกินหญ้าเหมือนกับสัตว์กินพืช หญ้ามีประโยชน์กับแมว ช่วยให้แมวได้ขย้อบนขนที่มันเลียตัวในแต่ละวันออกมาจากช่องท้อง ขนเหล่านี้หากแมวไม่ขับออกมาทางปากก็มีอีกทางคือทางอุจจาระ แต่ในกรณีหลังหากขนมากเกินไป อุจจาระของแมวจะแห้งและแข็งถ่ายลำบาก หากเป็นหนักเข้า แมวอาจถึงขั้นท้องผูกได้ ถ้าเลวร้ายแบบนี้ก็ต้องพึ่งยาถ่าย

ปิลันธน์เลี้ยงแมวทั้งหมดนี้ตั้งแต่เธอกับสามียังทำงานอยู่ที่กรุงเทพฯ ตอนนั้นมีแมวเก้าตัว ต่อมาเมื่อย้ายมาอยู่ที่นี่ มีชาวบ้านนำแมวมาทิ้งไว้ข้างรั้วบ้านของเธอสองตัว ตอนแรกเธอกับสามีแก้ปัญหาโดยจะหาคคนอุปถัมภ์ให้ แต่ไม่มีใครสนใจแมวน้อยวัยเดือนเศษๆ สองตัวนั้นเลย หญิงสาวตัดสินใจว่า ในเมื่อเลี้ยงแมวอยู่แล้วตั้งเก้าตัว เพิ่มมาอีกตัวสองตัวก็คงไม่สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายเพิ่มอีกสักเท่าไร ทำยที่สุดด้วยความเอ็นดูจึงรับเลี้ยงพวกมันมาจนเติบโตใหญ่

เมื่อสองปีที่แล้ว แมวของเธอตายจากไปสองตัว ตัวแรกเสียชีวิตในกรง เธอเปิดกรงในตอนเช้าพบว่ามันนอนแข็งตายอยู่ จากการสันนิษฐาน คาดว่าคงหัวใจวายตายในตอนกลางคืน แมวตัวนี้เป็นแมวตัวผู้ มีน้ำหนักมาก ประกอบกับตั้งแต่เกิดมาสุขภาพไม่ค่อยแข็งแรง เป็นโรคท้องเสียเรื้อรังมาหลายปี แต่หลังจากปีที่ห้า อาการท้องเสียของมันทุเลาลง สรุปว่าแมวตัวนี้จบชีวิตลงด้วยวัยเจ็ดปี เธอกับสามีรำให้กับการสูญเสีย ทั้งคู่อาดูรยิ่ง เพราะนี่คือการพลัดพรากครั้งแรกระหว่างพวกเขากับแมวอันเป็นที่รัก

ไม่ถึงสองเดือนถัดมา แมวตัวเมียของเธอก็จบชีวิตตามไปอีกตัว ตัวนี้เธอเลี้ยงโดยให้มันนอนในกรงบ้าง นอนนอกกรงบ้าง หากค่าคืนใดมันส่งเสียงนำรำคาญ เธอก็จะปล่อยให้มันนอนนอกกรง แต่หากคืนไหนมันไม่ประวั้ง โดยการแหกปากร้องไม่หยุดหย่อน เธอก็จะให้มันนอนในกรงเหมือนกับแมวหลาย ๆ ตัว คืนที่มันจบชีวิต เธอไม่ได้ให้มันนอนในกรงเนื่องจากเห็นว่าหลายคืนที่ผ่านมาแมวตัวนี้หมอบหลบอยู่แต่ในบ้านแทบตลอดทั้งคืน ทว่าในตอนตีสองของคืนนั้น เธอได้ยินเสียงตุ๊บตุ๊บในสุ่มทุมพุ่มไม้ข้างบ้าน ต่อมาได้ยินเสียงแมวร้องลั่น แต่ขณะนั้นไม่ได้เอะใจสงสัยอะไร สิ่งที่น่าคิดให้เธอลุกจากเตียงคือเสียงเท้ากระโชกของหมาหลายตัว เธอปลุกอุซุให้ตื่นด้วย

อุซุออกไปดูบริเวณกรงข้างบ้านอย่างร้อนใจ เขากราดไฟฉายไปยังจุดที่พวกหมายืนอยู่ หมาเหล่านั้นสนิทกับเขาและปิลันธน์ เนื่องจากหญิงสาวคลุกข้าวให้กินอยู่สม่ำเสมอ สิ่งที่พวกหมาดมทำร้ายอยู่คือแมวตัวหนึ่ง

อุซุใจหายวาบ แมวที่นอนแน่นิ่งอยู่กับพื้นดินเป็นแมวของเขาเอง เขา ตระเปิดไล่หมาสามตัวนั้นให้ถอยกรูดไป รีบอุ้มแมวซึ่งเนื้อตัวเปราะเปื้อนไปด้วย ฝุ่นดินไว้เ็นอก

“แมวใคร” ปิลันธน์ถามแหวกความมืดมา

“ขมึ้น” อุซุตอบเสียงสั้น ๆ หญิงสาวใจสั้น ไม่อยากเชื่อเลยว่าเป็นแมว ของเธอ ทั้งสองรีบร้อนนำแมวซึ่งหายใจรวยรินไปที่โรงพยาบาล โรงพยาบาล แห่งนั้นเปิดบริการยี่สิบสี่ชั่วโมง อยู่ไกลจากบ้านของพวกเขาราวสิบห้ากิโลเมตร

ตอนตีสามของคืนนั้นอุซุขับรถกระบะฝ่าความมืดแข่งกับเวลาแห่ง ความเป็นความตายของแมว เขาขับรถไปได้เพียงแค่ครึ่งทางเท่านั้น ขมึ้นก็หมด ลมหายใจ ปิลันธน์กับอุซุหลังน้ำตาด้วยความอาดูรโดยเฉพาะหญิงสาว เธอนึก น้อยใจ เพราะสิ่งที่มาคร่าชีวิตแมวของเธอคือพวกหมาที่เธอให้ความรักและ เมตตา แต่หลังจากนั้นเธอก็ปลงตก เพราะตระหนักได้ว่าแม่หมาจะให้ความ สนิทสนมหรือเป็นมิตรกับเธออย่างไรก็ตาม แต่พวกมันไม่ได้มีสติปัญญาสูงส่ง พอจะคิดแยกแยะได้ว่า เพื่อเป็นการตอบแทนบุญคุณหญิงสาว พวกมันควร ไม่ทะเลาะหรือทำลายชีวิตแมวของเธอ

หลังจากนั้นอีกสามเดือน มีเด็กหญิงสองคนนำแมวตัวน้อยเพศเมียมาให้ หญิงสาว เด็ก ๆ อ้างว่าพบแมวน้อยตัวนี้คลานอยู่ข้างถนนในซอย มันคงพลัดหลง จากแม่แมวจากบ้านใดบ้านหนึ่ง ด้วยความเวทนา เธอกับสามีจึงรับเลี้ยงมันไว้

เวลาต่อมาปิลันธน์ไปเปิดเล้าไก่ เธอเลี้ยงไก่ไว้ราวยี่สิบตัว เธอกั้นบริเวณ บ้านครึ่งหนึ่งเป็นคอกไก่ แล้วสร้างเล้าให้พวกมันสามสี่หลัง ไก่เหล่านี้เธอเพิ่ง เลี้ยงได้ไม่ถึงหนึ่งปีนี่เอง จุดเริ่มต้นการเลี้ยงไก่ตัวแรก เป็นเพราะแมวตัวหนึ่ง ของเธอไปคาบลูกไก่อ้อยจากบ้านข้าง ๆ ตอนนั้นอุซุเห็นเข้าจึงแยงออกจากปาก แมว เมื่อเห็นว่ามันปลอดภัยก็นำไปคืนให้กับเจ้าของ ต่อมาอีกสองวันแมว ตัวเดิมคาบเจ้าไก่อ้อยตัวเดิมมาอีก อุซุจึงจ้างปากแมวอย่างระมัดระวัง เอาลูกไก่อ ออกมา ตอนแรกเขาคิดว่ามันตายแล้ว เพราะมันแน่นิ่งไม่ไหวดิ้งเหมือนครั้งก่อน

แต่ครู่หนึ่งผ่านไปพบว่าลูกไก่ค่อยขยับตัวและฟื้นคืนสติ

“สงสัยจะซ็อก” อุซุพูดกับภรรยา เมื่อเรื่องวนเวียนเป็นเช่นนั้น หญิงสาวจึงเอ่ยปากขอลูกไก่ตัวนั้นจากเพื่อนบ้าน และทางนั้นก็ตกลงอย่างเต็มใจ

ไม่นานนักภรรยา เพื่อนบ้านช่วยขนานำลูกไก่มาให้ให้อีกสามตัว แกอ้างว่าแม่ของมันไม่ยอมเลี้ยงลูกแล้ว ทั้งที่พวกมันยังเล็กอยู่มาก ปีลันธน์สงสารจับใจจึงรับลูกไก่สามตัวนั้นไว้ในอุปการะ และต่อมาไก่เหล่านี้ก็เติบโตใหญ่ ออกไข่ ฟักไข่เป็นตัว จนกระทั่งไก่ในความครอบครองของเธอมืออยู่ร่วมยี่สิบตัว การเลี้ยงไก่ของเธอมีวัตถุประสงค์เพื่อกินไข่ เธอกับสามีสัญญากับพวกไกว่าจะไม่ยอมขาย ไม่ยอมฆ่าพวกมันเป็นอันขาด จะปล่อยให้พวกมันตายไปเองตามธรรมชาติ

อุซุตื่นนอนแล้ว มองภรรยาซึ่งกำลังหันผักกาดขาวในห้องครัว นอกจากข้าวเปลือกแล้ว เธอให้ไก่กินผักเป็นอาหารเสริมอีกด้วย

“วันนี้คลุกข้าวหรืออาหารเม็ด” ปีลันธน์ถามสามี แค่นั้นก็เป็นอันรู้กันว่าหมายถึงอาหารของพวกเขาแมว

“คลุกข้าว” เขาตอบ พลางเปิดตู้เย็นเพื่อเอากล่องพลาสติกซึ่งบรรจุปลาหนึ่งออกมา ปลาที่แกะก้างและหัวจนเหลือแต่เนื้อล้วน ๆ อุซุคลุกข้าวให้แมวของเขาด้วยเนื้อปลาหัววันต่อหนึ่งสัปดาห์ ส่วนสองวันที่เหลือจะ让他们กินอาหารเม็ด เหตุที่เป็นเช่นนั้นก็เพราะว่าพวกเขาเป็นห่วงสุขภาพของพวกเขา อาหารเม็ดมีรสเค็ม แมวกินมาก ๆ อาจส่งผลให้ไตทำงานหนัก แล้วแมวอาจเป็นโรคไตวายได้ในตอนหลัง พวกเขาพยายามหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยงนี้ ยอมคลุกข้าวกับปลาให้พวกมันกิน ซึ่งเป็นงานที่ยุ่งเหยิงกว่าอาหารเม็ดเป็นไหน ๆ แต่พวกเขาก็อดทน เพราะความรักที่มีต่อพวกมัน

พวกเขาให้อาหารแมวและไก่สองมื้อต่อวัน คือมื้อแรกในตอนเช้าและมื้อที่สองในตอนเย็น

“จะกินอะไรคะเข้านี้” หญิงสาวถามสามีอย่างห่วงใยในสุขภาพของเขา เขาเป็นคนนอนดึกตื่นเช้า เมื่อนอนน้อยก็ต้องบำรุงร่างกายกันหนักหน่อย

“อิม...” เขาทำเป็นครุ่นคิด แต่ด้วยไม่ใช่เป็นคนเรื่องมากและไม่อยากทำตัวเป็นภาระแก่ภรรยาจนเกินไป จึงบอกว่าจะอะไรก็ได้ตามแต่ใจของเธอ

หญิงสาวคว่ำรถจักรยาน เธอต้องไปซื้ออาหารเข้าสำหรับตัวเองและสามี รวมถึงต้องซื้ออาหารสำเร็จมาจัดเตรียม เพื่อจะใส่บาตรพระสงฆ์ตอนก่อนแปดโมง พระภิกษุของวัดประจำหมู่บ้านจะมาบิณฑบาตที่หน้าบ้านเธอทุกวัน

สิบโมงเช้าที่สตูดิโอ ก่อนจะมีการถ่ายภาพ บิลันธนโฑรค์พท์ไปหาบิดา การต่อสายครั้งแรกไม่มีการรับสาย เธอทิ้งช่วงอีกห้านาทีจึงโทรใหม่

“พ่อ แม่เป็นไงบ้างคะ” หญิงสาวถาม บิดาของเธอเล่าว่าการผ่าตัดเมื่อคืนที่ผ่านมาเป็นไปด้วยดี แม่เผาเรือปลอดภัยทุกประการ แต่ขณะนี้ยังสะลึมสะลืออยู่ เพราะยาสลบยังไม่หมดฤทธิ์เสียทีเดียว

หญิงสาวเบาใจ มารดาพ้นขีดอันตราย ไม่นานนางก็จะรู้สึกตัวได้เต็มที่ หญิงสาวนึกขึ้นได้ว่าบิดาเดินทางมาที่โรงพยาบาลโดยมิได้นำเสื้อผ้าสำรองติดตัวมาด้วยสักชุดเดียว แกคงลำบากน่าดูที่ต้องหนีใส่เสื้อผ้าชุดเดิม เธอจึงบอกกับแก้วว่า หากแก้วจะนั่งรถสองแถวกลับไปบ้านก่อน แล้วจัดเสื้อผ้ามาไว้สับเปลี่ยนสักสองชุด จากนั้นในตอนเย็นค่อยนั่งรถสองแถวกลับมาที่โรงพยาบาลอีกครั้งก็ได้ เนื่องจากบ้านกับโรงพยาบาลห่างกันเพียงหกสิบกิโลเมตร

“ฝากแม่ไว้กับนางพยาบาลก็ได้นะคะพ่อ”

พ่อเผาตางลั้งเล ใจหนึ่งก็อยากกลับบ้าน ใจหนึ่งก็อยากอยู่ใกล้ ๆ คู่ชีวิต ไม่อยากห่างไปไหนไกล

“ไม่เป็นไรหรอก พ่อยังไม่กลับดีกว่า” แก้ว

บิลันธนโฑรค์พท์ถึงบิดาเลี้ยงไว้ “พ่อมาอยู่โรงพยาบาลอย่างนี้ ใช้อินไฟจะเอาอะไรกินล่ะพ่อ”

“เออ ไม่รู้เหมือนกัน” แก่ตอบด้วยน้ำเสียงเรียบเฉย ฟังแล้วเหมือนไม่ค่อยจะแยแสหรือทุกข์ร้อนต่อความเป็นอยู่ของสุนัขเลย หญิงสาวกังวลห่วงใยปากท้องของสุนัข เธอมีอุดมคติว่าคนจะยุ่งเหยิงหรือมีฐานะจำเป็นเร่งด่วน

ลักปานใดก็ตาม ไม่ควรจะทำให้สัตว์เลี้ยงของตนเองเดือดร้อนโดยไม่จำเป็น ดังนั้นเมื่อมีทางช่วยเหลือมันได้ก็ต้องพยายามจัดการให้เข้ารูปเข้ารอย เดิมทีหมาตัวนี้สมันต์เป็นคนเอามาเลี้ยงเองตอนที่เรียนอยู่ชั้น ม.3 ที่บ้านเกิด หลังจากต้องมาเรียนหนังสือที่เชียงใหม่สามปี เขาก็ทิ้งหมาไว้ให้คนที่เป็นนุเป็นยาดูแลแทนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ คนชราทั้งคู่เลี้ยงมันไว้ด้วยการให้อาหารวันละมื้อ แลกกับการเฝ้าบ้านเฝ้าเรือน แต่ถามว่าคนแก่ทั้งสองรักใคร่หมาขนาดไหน เปล่าเลย! พวกเขาผูกพันกับมันไม่ลึกซึ้งหรอก มันเป็นได้เพียงหมาตัวหนึ่ง แต่อาจมีสถานภาพดีกว่าหมาจรจัดข้างถนน มีอาหารกินวันละมื้ออย่างไม่เดือดร้อน ส่วนสมันต์ก็เช่นกัน ไม่ได้ให้ความรักแก่มันอย่างสุดซึ้ง เขาอาจรักมันมากกว่าคนเป็นนุเป็นยารัก แต่มันก็ยังเป็นแค่หมาอยู่ดี ไม่อาจขยับสถานภาพมาเป็นเพื่อนสนิทหรือรักใคร่ดังลูกเหมือนที่คนส่วนใหญ่เลี้ยงหมาหรือแมวไว้ดูคนในครอบครัวเดียวกัน ซึ่งปิลันธน์กับอูซุเป็นหนึ่งในคนกลุ่มหลัง

หญิงสาวโทรหาสมันต์ โชคดีเป็นช่วงพัก สมันต์จึงเปิดโทรศัพท์มือถือ เธอสั่งให้เขาโทรบอกเพื่อนบางคนที่บ้านนอกว่าตอนที่ไม่มีใครอยู่บ้านนั้น ขอให้เขาช่วยเป็นธุระให้ โดยนำอาหารไปให้หมาอย่าให้ขาดแม้แต่วันเดียว

“ครับอา ผมจะโทรไปบอกเพื่อนเดี๋ยวนี้” สมันต์รับปาก หญิงสาวได้ฟังแล้วชื่นใจ เพราะเขาเอาจริงเอาจังกับเรื่องนี้ด้วย แต่เธอไม่ทราบหรือว่าหลานชายไม่ได้โทรเดี๋ยวนั้นเลย ผ่านไปอีกห้าชั่วโมง เขาจึงต่อสายหาเพื่อน

4

ด้วยอยากรู้ความคืบหน้าของมารดาว่าเป็นไปในลักษณะใด ปีลันธน์จึงโทรศัพท์ถึงพ่อเฒ่าต่างในตอนเที่ยงวัน วันนี้จะมีการถ่ายภาพคู่แต่งงานตอนบ่ายสองโมง ลูกคำคู่นี้ถ่ายเพียงสองชุด ใช้เวลาไม่เกินสามโมงก็เสร็จ เคสช่างภาพเดินลงมาจากชั้นสอง ยิ้มทักทายหญิงสาวอย่างชื่นมื่น

“แม่ของปิ่นเป็นไงบ้าง หมอจะอนุญาตให้ออกจากโรงพยาบาลได้เมื่อไร”
เขาถาม

“ยังไม่รู้เลย นี่ว่าจะโทรไปถามพ่ออยู่พอดี พี่ว่าคงนอนพักฟื้นที่โรงพยาบาลอีกหลายวันมั้ง” เธอตอบ

หญิงสาวกดโทรศัพท์มือถือ บิดาของเธอปล่อยให้โทรศัพท์ส่งเสียงเรียกอยู่นานเป็นนาที หญิงสาวไม่รู้ว่ามีบิดาติดสายอื่นอยู่หรือไม่ได้ยินเสียงเรียก เธอวางสาย นั่งคอยจนกระทั่งผ่านไปสิบนาที

“พ่อ แม่เป็นไงบ้าง” เธอถาม หลังจากพ่อเฒ่าต่างรับสายแล้ว

“ก็ไม่เป็นไร แม่รู้สึกตัวแล้ว” พ่อเฒ่าต่างตอบ จากนั้นหญิงสาวได้ยินแก

กล่าวอะไรบางอย่างกับคนข้าง ๆ

“พ่อ ฉันขอสายแม่หน่อยซี” เธอต้องการปราศรัยกับมารดา อยากจะกล่าวคำปลอบใจนางสักนิดก็ยังดี

“อ้อ! พ่อไม่ได้อยู่ที่ตึกนะ เดี่ยวน้องโทรมาใหม่ได้ไหม” พ่อเฒ่าตางกล่าวอย่างร้อร่น

หญิงสาวสงสัย “เอ้า! นี่พ่อไม่ได้อยู่ข้างเตียงเธอคะ”

“เปล่า ๆ อยู่ข้างล่างตึก พ่อกำลังนั่งคุยอยู่กับเพื่อน” แกตอบไม่ค่อยเต็มเสียง ประหนึ่งว่ากำลังทำผิดอะไรอยู่

หญิงสาวเข้าใจแล้ว เมื่อครู่ขณะคุยโทรศัพท์กับเธอ บิดายังพูดกับคนรอบข้าง และมีคนพูดแทรกเข้ามาให้ได้ยินเป็นช่วง ๆ สักพักหญิงสาวก็ได้สนทนากับมารดา นางมีสติครบถ้วนแล้ว แต่ยังมีอาการอ่อนเพลียอยู่บ้าง

“แม่เป็นไงบ้าง” หญิงสาวถามด้วยความเป็นห่วงอย่างยิ่ง

“เจ็บแผล” นางฟ้องเสียงอ่อย ๆ

“ไม่เป็นไรหรอกค่ะแม่ อีกไม่กี่วันแผลก็จะดีขึ้นเอง” เธอปลอบขวัญให้กำลังใจนาง อยากให้นางเห็นว่านี่เป็นเรื่องเล็กน้อย เป็นเรื่องธรรมดาสามัญ

หญิงสาวได้ยินเสียงมารดาเรียกบิดา จากนั้นได้ยินนางบอกให้แกช่วยหยิบกระดาดหิซุให้

“พ่อของน้องไม่รู้เป็นอะไร ไม่ชอบอยู่ใกล้ ๆ เอาแต่ไปส่องพระ แม่จะหยิบจะฉวยอะไรทีก็ลำบากจะตาย” นางฟ้องลูกสาวอย่างจริงจัง นี่ก็ไม่พอได้สามีหลายหนแล้ว

ปิลันธน์มั่นใจแล้วว่าเมื่อสักครู่ที่ผ่านมามีบิดาตางนั่งส่องพระกับคนที่สนใจพระเครื่องข้างล่างตึกอย่างแน่นอน บิดานิยมชมชอบพระเครื่องมาก แก่ไม่มีความรู้อย่างลึกซึ้งสักเท่าใดหรอก พระเครื่องบางรุ่นแกมองไม่ออกหรือทราบดีว่าเป็นของจริงหรือของเก๊ แก่เข้าพระมาด้วยความพึงพอใจในราคาซึ่งไม่สูงมากนักเท่านั้นเอง และแกก็จะมาปล่อยให้คนอื่นเช่าต่อในราคาไม่สูงเช่นกัน แก่อาจได้

ถ้าไรลักร้อยหรือน้อยกว่านั้น แต่นั่นก็พึงพอใจแล้ว พรรคพวกของแกที่หมู่บ้านหรือหมู่บ้านใกล้เคียงก็น้อยคนนักที่จะเป็นเซียนตัวยง พวกเขาอาจมีความรู้รู้ๆ ปลายๆ แต่อย่างน้อยพวกเขาก็มีความชำนาญเรื่องพระเครื่องท้องถิ่น เกจิอาจารย์ภูธร ทว่าทั้งหมดที่กล่าวมานั้น คนพวกนี้ที่สมาคมกันได้ยาวนานก็มีจุดประสงค์หลักคือเพื่อการพาณิชย์ ไม่ใช่หลงใหลศรัทธาพระเครื่องอย่างร้อยเปอร์เซ็นต์

แม่เฒ่าเรือกวาดสายตามองไปรอบตัว หลายเตียงแน่นชนิดด้วยผู้คนและอื้ออึงแข็งเซ่ด้วยเสียงพูดคุยสนทนา

“น้องเชื่อไหม เตียงอื่น ๆ เขามีญาติมาเผ่าใช้ มีลูกหลานมาห้อมล้อมจนมืดเตียง แต่ของแม่ไม่มีลูกหลานมาเยี่ยมเลย” นางเปรยด้วยน้ำเสียงเบาหวีรู้สึกโดดเดี่ยว พร้อมทั้งเกิดอิจฉาคนไข้เหล่านั้น นางมองตัวเองด้วยความอับอาย เปล่าเปลี่ยวเดียวดายเสียเหลือเกิน นี่หากไม่มีสามที่คอยโผล่หน้าให้เห็นเป็นระยะ ๆ ละก็ นางก็ไม่ต่างอะไรกับคนถูกปล่อยเกาะร้าง

บิลัธน์สะดุดใจในวาทะของมารดา เกรงว่านางจะปริวิตกไปมากกว่านี้ จึงเอ่ยปลอบประโลมนางไปว่า “เมื่อยาคิดมากซี น้องยังไม่ว่างจริงๆ จะลาตอนนี้เลยเจ้านายเขาก็จะเสียหาย เหลืออีกสามวันเท่านั้นเอง จะได้ลาแล้ว ตอนนี้อยู่คนเดียวไปพลาง ๆ ก่อนนะคะ อยู่กับพ่อไปพลาง ๆ ก่อน ไม่ต้องห่วงนะแม่เดี่ยวน้องจะพูดกับพ่อเองเรื่องที่แกไม่ชอบอยู่ใกล้ ๆ แม่ทำใจให้สบายเถิดนะคะ แม่ห่วงเฉพาะเรื่องสุขภาพก็พอแล้ว นอนพักฟื้นให้เต็มที่ ทำตามที่หมอบอกทุกอย่าง...”

แม่เฒ่าเรือพูดแทรกอย่างชัดใจว่า “เมื่อไรจะได้กลับบ้านก็ไม่รู้”

ฟังน้ำเสียงแล้วรับรู้ได้ว่าคนพูดรู้สึกไม่ดีเลย หญิงสาวจึงพูดให้กำลังใจไปว่า “ไม่กี่วันหรอก หมอต้องอนุญาตให้แม่กลับบ้านได้ ตอนนี้อยู่คนเดียวไม่ต้องห่วงบ้านช่อง พ่อเขาปิดบ้านไว้เรียบร้อยแล้ว แล้วไ้เดินไฟ เพื่อนของสมันต์ก็คอยเอน้ำเอาข้าวไปให้ทุกวันด้วย”

บิลัธน์พูดเลยเถิดไปถึงหมาตัวนั้นเพราะคิดว่าในความห่วงหาอาทรต่อ

บ้านของมารดา อาจรวมหมาตัวนั้นเข้าไปด้วยอีกหนึ่งเรื่อง

ก่อนสี่โมงเย็นของวันรุ่งขึ้น ปิลันธน์ได้รับโทรศัพท์จากบิดา น้ำเสียงของแกเต็มไปด้วยความร้อนนทน แกเล่าว่าแม่เฒ่าเรือกำลังจะถูกพาไปเอกซเรย์สมอง นางหมดสติไปกะทันหัน แต่ก่อนที่ลูกสาวของแกจะถามไถ่เอาความกระจ่าง แกพูดตัดบทว่า “พ่อวางหูก่อนนะ หมอเขาเรียกพ่ออยู่”

“ถ้าเรียบร้อยแล้วพ่อโทรมาหาหน่อยนะจ๊ะ” ปิลันธน์บอกด้วยความรู้สึกไม่สบายใจยิ่ง เธอหวังมารดาขึ้นมาตึงตึง ๆ เมื่อวานยังพูดคุยกับนางได้ปกติอยู่เลย แล้วเหตุใดวันนี้นางจึงหมดสติไปอย่างนั้น

นานเกือบชั่วโมง หญิงสาวได้รับโทรศัพท์จากบิดา เธอรีบรับสายทันทีเมื่อเห็นชื่อของบิดาที่หน้าจอโทรศัพท์มือถือ เธอสอบถามอาการป่วยของมารดาอย่างรวดเร็ว

“หมอบอกว่าสมองแม่ของน้องเสียไปหมดแล้ว” พ่อเฒ่าต่างแจ้งข่าวร้ายให้ทราบ น้ำเสียงของแกราบเรียบไม่มีสูงไม่มีต่ำ เรื่องที่แกพูดคล้ายเป็นเรื่องฝนตกแดดออก หญิงสาวจับอารมณ์ของบิดาไม่ได้ พยายามควบคุมความรู้สึกตัวเองไม่ให้เตลิดหรือฟุ้งซ่าน ซึ่งก็ทำได้ในระดับหนึ่ง

“พลเอกซเรย์เป็นแบบนี้เลยหรือคะพ่อ” เธอถาม เพื่อจะเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่นที่ดีกว่าได้

“หมอว่างั้นแหละ”

“แล้วตอนนี้แม่อยู่ไหน”

“นอนอยู่บนเตียงนะ”

ปิลันธน์คิดว่าเป็นเรื่องร้ายแรงที่สุด เธอไม่อาจนั่งนอนใจได้อีกแล้ว จะรอให้ถึงวันวางตามที่ได้นัดหมายกับบิดามารดาไว้ตั้งแต่แรกไม่ได้แล้วละ เธอบอกบิดาว่า “เดี๋ยวน้องจะไปแพร่เลยนะคะ พ่อดูแม่ไปพลาง ๆ นะ”

ปิลันธน์โทรปรึกษาสามี พยายามบอกเขาว่านี่เป็นเรื่องวิกฤต เธอต้องเดินทางด่วนเพื่อจะไปจัดการกับปัญหา เธอขอให้เขาช่วยจัดเก็บเสื้อผ้าและ

ข้าวของเครื่องใช้จำเป็นของเธอลงกระเป๋าดำเดินทาง จากนั้นให้มารับเธอที่สตูดิโอ แล้วเธอจะไปซื้อตั๋วรถโดยสารประจำทางที่สถานีขนส่ง

“ลางานแล้วใช่ไหม” อุซุพะวง ช่วงนี้หญิงสาวมีงานแต่งหน้าทุกวัน การเดินทางอย่างฉุกเฉินแบบนี้ต้องกระทบกระเทือนต่องานที่ทำแน่

“ลาได้แล้ว” เธอตอบ

“อ้าว! แล้วลูกค้าไม่เดือดร้อนหรือ” เขาถาม นึกอยู่แล้วว่ามิผลกระทบแต่หนึ่งไม่ออกว่าทางสตูดิโอจะจัดการสะสางปัญหานี้ไปในแนวทางใด

“อ้อ...เจ้านายเขาโทรเลื่อนการถ่ายรูปกับลูกค้าหมดแล้วละ ประเด็นนี้พี่คมอย่าใส่ใจเลย เจ้านายเขาเข้าใจสถานการณ์ดี”

ปรากฏว่ารถโดยสารที่จะเดินทางไปยังจังหวัดแพร่เต็มทุกที่นั่งในสองเที่ยวของเย็นนั้น สำหรับเที่ยวสุดท้ายคือในเวลาสี่ทุ่มครึ่ง ยังมีที่นั่งเหลืออยู่พอสมควร หญิงสาวไม่มีทางเลือกอื่น จำต้องซื้อตั๋วเที่ยวดึก ตามกำหนดเวลาการเดินทาง เธอจะไปจังหวัดแพร่ราวตีสามกว่า

พวกเขาต้องกลับมาบ้านอีกหน ไม่มีความจำเป็นต้องนั่งรอที่สถานีขนส่งยาวนานหลายชั่วโมงขนาดนั้น อุซุซึบรถกระบะออกจากบ้าน เพื่อไปส่งภรรยาที่สถานีขนส่งตอนสามทุ่มกว่า ๆ เขาใช้เวลาไม่ถึงสิบห้านาทีก็มาถึงจุดหมายแล้ว

“พี่คมอย่าทิ้งบ้านไปไหนนานนะ ดูแลไก่กับแมวให้ดีด้วย” เธอสั่งความก่อนขึ้นรถโดยสารในคืนนั้น อันที่จริงเธอรู้อยู่แก่ใจแล้วว่าสามีนั่นวัน ๆ เอาแต่ซุกตัวอยู่กับบ้านเพื่อเขียนหนังสือ หากไม่มีธุระสำคัญจริง ๆ เขาจะไม่ออกจากบ้านแน่ แต่ที่เธอกล่าวแบบนี้ ประเด็นหลักอยู่ที่เธอเป็นห่วงสัตว์เลี้ยง ออยากให้เขาเอาใจใส่พวกมันอย่างเต็มที่เช่นที่เคยทำกันมา

“ไม่ต้องห่วงทางนี้หรอก เออ พี่จะเปิดมือถือทิ้งไว้นะคืนนี้ ถ้าถึงแพร่แล้วป็นโทรมาบอกด้วยนะ” อุซุสั่งด้วยความห่วงหาอาทรภรรยาอย่างยิ่งยวด